Diyabetik Ayak Bilgi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Diyabetik Ayak Bilgi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20019

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Diyabetik Ayak Bilgi Ölçe?i (Diyabetli Ayak Bak?m? Bilgi Ölçe?i), diyabet hastalar?n?n ayak bak?m? uygulamalar? ve olas? komplikasyonlar?n önlenmesi hakk?ndaki bilgi düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama arac?d?r. Bu ölçek, Emine K?r Biçer taraf?ndan 2011 y?l?nda tamamlanan doktora tez çal??mas? kapsam?nda kullan?ma sunulmu?tur. Ölçek, diyabetik ayak sendromunun önlenmesi için hayati önem ta??yan temel bilgi alanlar?n? de?erlendiren 5 maddeden olu?maktad?r. Ölçeklemenin geçerlik çal??malar? uzman görü?üne dayal? içerik geçerlili?i ile sa?lanm??, güvenirlik ise test-tekrar test ve Cronbach Alfa katsay?lar? kullan?larak incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Diyabet, Diyabetik Ayak Bilgisi, Ayak Bak?m?, Öz Etkililik, Ölçek Uyarlama, Bili?sel De?erlendirme.

Yazarlar

Emine K?r Biçer

Amaç

Diyabetik Ayak Bilgi Ölçe?i'nin temel amac?, diyabet tan?s? konmu? bireylerin diyabetik ayak geli?imi ve bununla ili?kili riskleri azaltmaya yönelik do?ru ayak bak?m? uygulamalar? hakk?ndaki mevcut bilgi düzeylerini saptamakt?r. Bu bilgi düzeyinin ölçülmesi, sa?l?k profesyonellerinin e?itim ihtiyaçlar?n? belirlemesine ve hastalara özel koruyucu müdahale programlar? geli?tirmesine olanak tan?r. Ölçek, özellikle ayak sa?l???n? korumaya yönelik temel ad?mlar?n ve önleyici davran??lar?n ne kadar iyi anla??ld???n? de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Ölçek, ayn? zamanda, diyabetik ayak komplikasyonlar?n?n önlenmesinde bilgi ve davran?? aras?ndaki korelasyonu inceleyen daha büyük ara?t?rma projelerinin bir parças? olarak kullan?lmak üzere uyarlanm??t?r. Bilgi eksikliklerinin erken tespiti, hastalar?n ya?am kalitesini art?rarak ve uzun vadeli sa?l?k maliyetlerini dü?ürerek önemli klinik faydalar sa?lar.

Yap?

Diyabetik Ayak Bilgi Ölçe?i, tek boyutlu bir bili?sel yap?y? ölçmektedir: Diyabetli Bireylerin Ayak Bak?m? Bilgisi. Bu yap?, hastan?n diyabetin ayaklar üzerindeki etkileri, günlük ayak muayenesi, uygun ayakkab? seçimi ve küçük yaralanmalara nas?l tepki verilece?i gibi kritik konular hakk?ndaki do?ru ve güncel bilgilerini yans?t?r. Ölçek, do?rudan bilgi sorular? arac?l???yla bu yap?y? nicel olarak de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in maddeleri, diyabetik nöropati, periferik arter hastal??? ve enfeksiyon riskleri gibi iç tutarl?l?k gösteren temel risk faktörlerine odaklanarak, hastan?n ayak sa?l???n? koruma kapasitesinin bili?sel temelini olu?turur.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Emine K?r Biçer'in doktora tezinde detayland?r?lm??t?r. Geçerlik incelemesi, öncelikle uzman görü?üne ba?vurularak gerçekle?tirilen içerik geçerlili?i yöntemiyle sa?lanm??t?r. Bu süreçte, ilgili alanda yetkin akademisyen ve klinisyenlerin görü?leri al?narak, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? (diyabetik ayak bak?m? bilgisi) kapsaml? ve do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir.

?çerik geçerlili?inin yan? s?ra, ölçme arac?n?n güvenilirli?inin incelenmesi s?ras?nda kullan?lan yöntemler (test-tekrar test ve Cronbach Alfa) dolayl? olarak yap?sal geçerli?e de katk?da bulunmu?tur. Bu yöntemlerin kullan?lmas?, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verdi?ini ve maddelerinin birbiriyle ili?kili oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Diyabetik Ayak Bilgi Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k ve zamana ba?l? tutarl?l?k yöntemlerini içermektedir. ?ç tutarl?l?k denetlemesinde kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s?, ölçe?in tek boyutu için .58 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, özellikle k?sa bilgi testleri veya uyarlama çal??malar? için kabul edilebilir bir düzeyde olmakla birlikte, daha yüksek bir güvenirlik katsay?s?n?n arzu edildi?i belirtilebilir.

Ek olarak, ölçe?in düzeltilmi? madde toplam puan korelasyon katsay?lar? .56 ile .80 aras?nda de?i?mektedir. Bu yüksek korelasyon de?erleri, her bir maddenin ölçe?in ölçtü?ü genel yap?yla güçlü bir ili?ki içinde oldu?unu ve ölçe?in içindeki maddelerin homojenli?ini destekledi?ini göstermektedir. Güvenirlik çal??malar?nda ayr?ca test-tekrar test yöntemi de kullan?larak, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verme yetene?i do?rulanm??t?r.

Faktör Analizi

Kaynak referanslarda aç?kça bir Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar? sunulmam?? olsa da, güvenirlik bulgular? ölçe?in tek boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu i?aret etmektedir. Ölçe?in 5 maddeden olu?mas? ve güvenirlik raporunda "tek boyutun toplam puan iç tutarl?l?k katsay?s?" ifadesinin kullan?lmas?, ölçe?in Diyabetik Ayak Bilgisi yap?s?n? tek bir ana faktör alt?nda toplad???n? dü?ündürmektedir. Bu, ölçe?in basit ve do?rudan bili?sel de?erlendirme için tasarland???n? göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama

Format: 5 maddeden olu?an bilgi de?erlendirme testi.

Derecelendirme: Kaynakta belirtilmemi?tir, ancak bilgi ölçeklerinde genellikle do?ru/yanl?? veya çoktan seçmeli format kullan?l?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Diyabetli hastalar.

Ya? Grubu: Çal??man?n yap?ld??? popülasyon detaylar?na göre belirlenir (Tezde detayl? olarak belirtilmi?tir).

Popülasyon Detaylar?: Emine K?r Biçer'in 2011 tarihli doktora tezinde belirlenen diyabetli hasta grubu.

Test Metodolojisi: ?çerik geçerlili?i için uzman görü?ü; güvenirlik için test-tekrar test ve Cronbach Alfa yöntemleri kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Diyabetik Ayak, Bilgi Ölçe?i, ?çerik Geçerlili?i, Test-Tekrar Test, ?ç Tutarl?l?k, Emine K?r Biçer, 2011.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: eminekr@gmail.com

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü (Çal??man?n yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Kullan?m ?zinleri: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Emine K?r Biçer ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Ücreti: Belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l?: Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2011 y?l?nda tamamlanm??t?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: diyabetik-ayak-bilgi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

K?r-Biçer, E. (2011). *Diyabetli hastalarda ayak bak?m uygulamalar? ve öz etkilili?in de?erlendirilmesi* (Doktora Tezi). ?stanbul Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul. (Teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr)

Diyabetik Ayak Bilgi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir; ancak ölçek toplam **5 madde** içermektedir. Maddelerin içeri?i, diyabetli hastalar?n ayak bak?m? ve diyabetik ayak komplikasyonlar?n?n önlenmesine yönelik temel bilgi unsurlar?n? ölçmeyi amaçlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM